

ΓΙΑ ΕΚΔΙΚΗΣΙ

Ὁ Ζίλας στάθηκε σὲ μιὰ ἄκρη τοῦ πεζοδρομίου. Ἡ πλατεῖα ἦταν γεμάτη κόσμος, ἄμαξες, φωνές, κρότους μαστιγίων, κάρρων σφυρίγματα καὶ σαλπίσματα τράμ. Μέσα του αἰσθάνθηκε πάλι κείνο, ποῦ εἶχε ταφῇ νὰ θέλῃ νὰ ἀναστηθῇ γεμάτο λύπη, ἀλλὰ κάτι ἄλλο, ἓνα μῖσος γιὰ κείνο καὶ τὸ πλῆθος νὰ θέλῃ νὰ μείνῃ μόνο καὶ νὰ κυριαρχῇ καὶ ἦταν αὐτὸ ὅμοιο μὲ γεράκι ἄγριο, ποῦ συντρίβει πουλὶ μηνυτὴ καλῶν ἀναμνήσεων.

Κοντὰ του, γιὰ λίγο, σταμάτησαν περιμένοντας νὰ περάσῃ μιὰ ἄμαξα, μιὰ ὑπηρέτρια μένα κοριτσάκι ντυμένο σὰν κοῦκλα, μὲ ἄσπρα πολὺ κοντὰ φορέματα καὶ μὲ μιὰ πλατεῖα κορδέλα θαλασσιὰ στὴ μέση ποῦ ἔπεφταν πίσω μπόλικες ἢ ἄκρες της.

Στὸ νοῦ του ἦλθε τὸ δικό του. Αὐτὸ ἦταν φτωχικὰ ντυμένο, δὲν περιπατοῦσε ἔτσι, μαὐτὴν τὴν εὐχαρίστησι!. Τὸ πλουσιόπαιδο δὲν θὰ ἔβλεπε στὸ σπῆτι του τὴν δυστυχία, τὴν πείνα!.. Τώρα;..

Τὰ μάτια του δάκρυσαν, ἀλλὰ εὐθὺς γι' αὐτὸ τὸν κατέλαβε μανία.

— Ὅχι, ὄχι! δάκρυα ὄχι!.. Τὶ θέλουν τὰ δάκρυα τώρα;

Τὰ φῶτα ἄναβαν.

Προχωροῦσε γιὰ τὴν παλὰ γειτονιά του, ἐκεῖ κοντὰ ἤξερε, ὅτι καθόταν ἡ γυναῖκά του.

Πὲς ὅτι πᾶει στὸ σπῆτί του, ὅτι εἶνε ὁ παλὸς καιρός!.. Ἡ λαμπίτσα κρεμασμένη στὸν τοῖχο, φωτίζει τὸ μαγεριὸ καλὰ, τὸ τζάκι, τῆς κόκκινες πλάκες του. Ἐκεῖνὴ ὄρθια κοντὰ μαγερεύει... Τὸ χτενάκι στὸ κεφάλι της. Τὸ παιδὶ στὸ καρεκλάκι... ἔτσι! Ὁ ψυρούκας μὲ ὀρθωμένη τὴν οὐρὰ γυρίζει νιαουρίζοντας... Θεέ μου, θεέ μου!

Ἐνα κλάμμα ξέσπασε ἑξαφνα σὰ βγαλμένο σιγὰ ἀπὸ βάρη.

— Ὅλα χαθῆκαν! ὅλα!

Στὸ νοῦ του φάνηκε ὁ Σαρόπουλος. Δὲν τὸν γνῶριζε, ἀλλὰ εἶχε σχηματίσῃ στὸ νοῦ κάποιο πρόσωπο.

— Θὰ λογαριασθοῦμε τώρα! εἶπε στὸ πρόσωπο, ποῦ φάνηκε στὸ νοῦ του.

Ἡ συγκίνησι ἔφυγε καὶ μόνῃ ἡ ἐκδίκησι ἔμεινε σὰ τίγρις ποῦ ξεκουράζεται.

Ἐξαφνα σταμάτησε.

— Νὰ πάω; ῥώτησε τὸν ἑαυτὸ του.

Ἦθελε νὰ πάῃ νὰ δῇ τὴ γυναῖκα του καὶ αὐτὸ τοῦ τὸ ζητοῦσε, ἔβγαινε σὰν εὐχὴ ἀπ' τοὺς τάφους τῶν ὄνείρων του καὶ τὰ συντρίμια τῆς ἀγάπης του. Ἀλλὰ πάντοτε αὐτὸ πάλευε μὲ τὸ ἄλλο, ποῦ μέσα του, εἶχε γεῖνῃ ῥωμαλαῖο ἀπ' τὴ δυστυχία, ἀπ' τὴ φυλακὴ, πάλευε μὲ τὴν τιμωρία τὴ σκληρὴ ἢ ὁποῖα ζητοῦσε νὰ τὸν κἀν νὰ περιφρονῇ τὰ λόγια, τὴν συγκίνησι!

Τὰ συμβίβασε γιὰ νὰ προχωρήσῃ. Δὲν θὰ μπορούσε ἡ ἐκδίκησι, ἢ ἡ τιμωρία ἢ δικαία νὰ χτυπήσῃ, ἂν δὲν ἔβλεπε!..

Καὶ ἦταν καὶ περιέργος νὰ δῇ!

Κάτι σταγῶνες τὸν χτύπησαν. Ὁ οὐρανὸς κατάμαυρος ἐτοιμαζόταν γιὰ βροχή.

Μιὰ ρουκέτα ἔσχισε τὸ σκοτάδι καὶ βρόντησε πέφτωντας, ἔπειτα, σὲ φωτεινὰ συντρίμια. Θάταν ρουκέτα θεάτρου. Ἀνάμνησι σὰ βαριά καταπλακωμένη ἔκανε νὰ σηκωθῇ, ἐσπάραξε, ἀλλ' αὐτὸς δὲν προσπάθησε νὰ τὴν βοηθήσῃ.

Ἡ βροχὴ ἄρχισε.

Ἐστριψε τὴ γωνιά τοῦ φούρνου, ἔπεσε σένα παληόδρομο μὲ παληόσπιτα...

Πόσες φορὲς περνοῦσε! Ἰσα πέρα ἀκόμα ἦταν τὸ σπῆτι του... Καὶ πάλι ἔστριψε καὶ μπῆκε σένα δρομίσκο σκοτεινὸ. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε. Γιατί;

Τὸ σπῆτι ποῦ ζητοῦσε ἦταν κοντὰ του. Ἐνα φῶς ἔβγαινε ἀπ' τῆς κλεισμένες γρύλλιες.

Κάνοντας μιὰ προσπάθεια μπῆκε στὴν αὐλή. Τὸ νερὸ χτυποῦσε δυνατὰ ἐκεῖ, πέφτωντας πάνω στὴν λαμαρινένια στέγη τῆς γαλαρίας. Ἀνέβηκε μιὰ σκάλα πέτρινη καὶ χτύπησε τὴν πόρτα.

— Ποιὸς εἶνε;

Γνώρισε τὴ φωνὴ τῆς γυναῖκας του.

— Ἀνοίχτε! ἀπήντησε προσπαθώντας νὰ ἀλλάξῃ τὴ φωνή του.

Ἀκουσε τὸ βῆμα της, σύρσιμο παντούφλας νὰ πλησιάσῃ, ἔπειτα κοντὰ στὴν πόρτα νὰ στέκεται.

— Ποιὸς; ῥώτησε πάλι.

— Ὁ κύριος Σαρόπουλος μοῦπε τὴν ὀμ-
πρέλλα!

— 'Α! μιὰ στιγμή!

'Ηξερε αὐτὸς ὅτι ἀργεῖ νὰ πάη ἀπ' τὴν ἔργασία του ὁ Σαρόπουλος.

Σὲ λίγο τὴν ἄκουσε πάλι νὰ πλησιάζη μαζί μ'ένα κρότο, ποῦ θάταν τὸ ἀνοιγόκλειμα τῆς ὀμπρέλλας.

Καὶ ἡ πόρτα ἀνοίξε.

— Στάσου δὰ νὰ μπῶ γυναῖκα μου! καταβράχικα!...

'Εσπρωξε τὴν πόρτα καὶ μπῆκε. Αὐτὴ τραβήχθηκε, μὲ μιὰ φωνὴ πνιγμένη, γρήγορα ἀπὸ κοντὰ τοῦ.

— Ποῦ πᾶς; ποῦ πᾶς;

Τῆς εἶπε αὐτὸς καὶ τὴν σταμάτησε. 'Εμεινε αὐτὴ φοβισμένη, ἄφωνη. Τὴν ἄφησε.

— 'Ετσι ὑποδέχονται τὸν ἄνδρα τοὺς ποῦ ἔχουν καιρὸ νὰ δοῦνε; ἔτσι; Δὲν πίστευα νὰ εἶσαι ἔτσι ψυχρὴ 'Ελένη! Ποτὲ, μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν τὸ πίστευα! Οὐμῆσου σὺ τῆς ἄλλες ἔλεγες ψυχρές!... Μὰ, τί μαφίνεις ἐδῶ, στὸ διάδρομο! Κάνει κρύο ἐδῶ!... Δὲ σὲ μέλει πιά ἂν κρυώσω! Γιὰ θυμῆσου πῶς ἔκανες ἄλλοτε, γιὰ νὰ μὴ κρυώσω!... 'Αχ τὸ μουλάρι ὅταν δὲν σύρη πιά τὸ μαγκάνι δὲν μᾶς μέλει τί θὰ πάθῃ! 'Ετσι εἶνε! Γιὰ τὸ μαγκάνι ὅλη ἡ ἀγάπη! 'Εγὼ ἤμουν τὸ μουλάρι!... Νὰ ὅμως ἐγὼ πάω μέσα κεῖ! Μοῦ φαίνεται ὥραϊα κεῖ μέσα! Γιὰ ἔλα καὶ σύ!

Προχώρησε αὐτὴ ἐμπρός. Τὴν εἶδε κίτρινη, ἀλλ' ὄχι φοβισμένη, σὰ νὰ εἶχε πάρη θάρρος...

Μιὰ λάμπα μένα γύρο κόκκινο ἔχνε γλυκειὰ λάμψι. 'Απὸ κάτω ἓνα τραπέζι μὲ τραπεζομάνδιλο χρωματιστὸ, πολυθρόνες, εἰκόνες.

Κάθησε σὲ μιὰ καρέκλα, καὶ κύτταξε τριγύρω.

— Οὐμ' ὥραϊα εἶνε ἐδῶ!

Εἶδε τὰς εἰκόνας καὶ μιὰ τοῦ τραβήξε τὴν προσοχή.

— Τ' εἶνε αὐτὸ ἐκεῖ; Τί παριστάνει; 'Ενας ἄνθρωπος δεμένος στὸ ἄλλογο!... Πέρα μιὰ γυναῖκα!... Θὰ ὑπάρχει πάντα ἡ γυναῖκα στὴ μέση!... 'Ισως ὅμως τὴν ἀγαποῦσε!...

— Νὰ σοῦ πῶ Πέτρε!...

Τὴν κύταξε. Τὴν εἶδε κίτρινη, καὶ τοῦ φάνηκε νὰ κἀνῃ καὶ ἓνα τιναγμὸ μικρὸ τὸ κεφάλι της.

— 'Εγὼ δὲν μποροῦσα πιά νὰ ζήσω μὲ σένα, γιὰτὶ καθὼς ξέρεις οὔτε νὰ μὲ θρέψης

μποροῦσες: Πῆγες στὴ φυλακὴ!... 'Ὅτι ἔκαμα... Καὶ ὁ τιναγμὸς ἐκεῖνος ὁ πολὺ μικρὸς, ποῦ μόλις φαινόταν, τοῦ κεφαλιοῦ πάνω, κάτω, αὔξησε.

— Τὸ ξέρεις!... Καλλίτερα νὰ μὴν τὸ κρύβουμε!... Δὲν ὑπάρχει τίποτα πιά μαζί μας!... Θὰ σοῦ δώσω διαζύγιο! 'Επάνω, κάτω τὸ ἐπιθυμοῦσες! Οὐμᾶσαι τί εἶπες μιὰ φορὰ;...

Τὴ ἀναίδεια! 'Ενα λόγο θυμοῦ, ποῦ τοῦ ξέφυγε μιὰ φορὰ, αὐτὴ τὸν πείρε καὶ τὸν φύλαξε γιὰ νὰ τὸν κἀνῃ ἐπιθυμία του μεγάλῃ, ποῦ τοῦ κρατοῦσε τὴ σκέψι καὶ νὰ τὴν μεταχειρισθῇ γιὰ ὄπλο ἐναντίον του, ὅταν θὰ ἦταν καιρός! Σηκώθηκε.

— Μὴ λὲς περισσότερα, γιὰτὶ μοῦ ἔφερες ἀρκετὴ συχασιά γιὰ νὰ σὲ συχαθῶ!... Φτάνει πιά! Γιὰτὶ μαζί μὲ σένα συχαίνουμε δλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος!... 'Εκανε νὰ φύγῃ, ὅταν θυμῆθηκε τὸ παιδί του.

— Τὸ παιδί τί τὸ ἔκανες; τὸ πέταξες;

— Μέσα εἶναι κοιμάται!

Στεγνὴ, στεγνὴ τοῦ ἀπῆντησε.

'Εφυγε χωρὶς νὰ τῆς πῇ τίποτα. Κατέβηκε γρήγορα τὴ σκάλα, καὶ χώθηκε μέσα στὴ βροχὴ, στὸ σκοτάδι.

'Ὁ Ζίλας ἔφυγε πρῶτα γρήγορα, ἔπειτα τὸ βάδισμά του ἔγινε βραδύ. Αἰσθανόταν κάτι νὰ κλαίῃ μέσα του. 'Ὅχι, δὲν ἔκλαιε αὐτὸς, ἀλλὰ κάτι μέσα του ἀφημένο μόνο, σὰ ξένο καὶ χωρισμένο ἀπ' αὐτόν.

Νὰ τὴν σκότωνε; 'Ὅχι, ὄχι! Οὔτε πολὺ αὐτὸ ἔμεινε στὸ νοῦ του καθὼς καὶ ἄλλοτε μέσα στὴ σκοτεινὴ καὶ ὑγρὰ φυλακὴ του. Θὰ χτυποῦσε κεῖνον, θὰ τὸν σπάραζε, θὰ τὸν ξέσχιζε καὶ ἔτσι θὰ τιμωροῦσε καὶ κείνην!...

Κάτι ἔκανε νὰ περάσῃ ἀπ' τὸ νοῦ του καὶ αὐτὸς δὲν τὸ ἄφησε. 'Ἦταν κάτι ποῦ τὸν ἐνοχλοῦσε στὴ φυλακὴ, ἦταν μία τυραννία στὴν ἐκδίκησί του.

Κύταξε νὰ δῇ ποῦ ἦταν καὶ ζήτησε τὴν ταβέρνα, μιὰ παληὰ, ποῦ κάποτε πῆγαινε καὶ λεύθερος ἀκόμα.

— Θὰ εὐθυμῶ καὶ ἔπειτα σκέπτομαι!... εἶπε καὶ ἓνα ἄγριο χαμόγελο ἔκανε τὰ χεῖλια του νὰ ἀφήσουν, κουνώντας λίγο τὸ κεφάλι καὶ σπρίγγοντας τὰ δόντια. 'Ἦταν αὐτὸ καὶ ἀπάντησι καὶ φοβέρα σὲ κεῖνον, ποῦ ἔκανε νὰ πε-

ράση ἀπ' τὸ νοῦ του. Μπήκε μέσα στὴν ταβέρνα καὶ ζήτησε μιὰ παράμερη θέσι. Δὲν ἦσαν μέσα παρὰ δύο πελάτες. Ἐνας γέρος ἀδύνατος μὲ μιὰ μακρὰ πίπα στὸ στόμα καὶ ποτῆρι ἄδειο ἐμπρὸς του καὶ ἕνας χονδρὸς μεσόκοπος μὲ κόκκινο λαιμοδέτη. Διέταξε κρασί. Τοῦ ἔφεραν καὶ τὸ ἵππε.

Ἐνῶ ἤθελε νὰ γλεντήσῃ ἦταν σιωπηλὸς σκυθρωπός. Ἐκεῖνο πάλι φάνηκε στὸ νοῦ του. Τὸ ἄφησε νὰ τοῦ πῇ τί ἤθελε.

Σκοτώνοντας τὸν ἄνδρα πάλι ἡ γυναῖκα σου στὸν δρόμο καὶ τὸ παιδί σου!... Καὶ θὰ ζητήσῃ νὰ βοῇ ἄλλον!...

Τίναξε τὸ κεφάλι. Δὲν ἤθελε νὰ τὸ ἀκούσῃ πιά. Ἦθελε νὰ ἀκούσῃ κίτι ἄλλο, τὴ φωνὴ τῆς ἐκδικήσεως, ποῦ σκέψεις δὲν γνωρίζει τέτοιες καὶ τὴν ὁποία πάντα ἀκουγε μέσα στὴ φυλακὴ του καὶ ζοῦσε συντροφευμένος τῆς νύχτες τῆς μαῦρες ἀπ' αὐτά! Ἐκδίκησι! Ἦταν μιὰ δροσιὰ σὲ ἀσθενή, σὲ δειψασμένο στόμα! Ἦταν ἡ μαύρη του παρηγοριά!...

Διέταξε καὶ ἄλλο κρασί καὶ τὸ ἵππε γρήγορα. Ζαλίσθηκε λίγο.

Νὰ ἡ φωνὴ ἡ περγελαστικὴ, ποῦ ἀκουγε μέσα του καὶ τὸν πείραζε ὅταν κάποιος στὴ φυλακὴ, σύντροφος τοῦ ἔδινε οὔζο καὶ ἔπινε. Τότε ἡ φωνὴ σὰ νὰ ξυπνοῦσε κάποιος ἄλλος μέσα του, ξένος, ἄρχισε νὰ τὸν περγελᾷ καὶ νὰ τοῦ λέγῃ χίλια δυὸ λόγια πειραχτικά, καὶ καθὼς αὐτὸς ἔμενε σκυθρωπὸς, βαρὺς, κεῖνο κεῖ εὐθυμοῦσε καὶ χόρευε μέσα του.

Τώρα θέλησε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴ φωνὴ ἐκεῖνη νὰ κἀν καὶ αὐτὸς ὅπως ἐκεῖνο.

— Φέρε ρε παιδί γρήγορα τὸ κρασί! Ἄντε σβέλτο!... Στὸ διάολο ἢ λύπες, ἢ πίκρες! Μεθύσι ἀπόψε καὶ τραγούδι!... Τί νὰ κἀνης;... Βρέ! Σίς.. Ἐλα νὰ πάρῃς ἕνα!...

Γνώρισε τὸν ἕνα ἀπ' τοὺς πελάτας, τὸν χονδρὸ, μεσόκοπο. Κι' αὐτὸς τὸν γνώρισε καὶ τὸν πλησίασε.

— Πότε βγήκες;

— Ἄστα!

— Χτὲς εἶδα τὸ παιδάκι σου. Φοροῦσε καινούργιο φόρεμα, θαλασσί!...

— Ἄστα λέω!

Καὶ χτύπησε τὸ χέρι του στὸ τραπέζι δυνατά.

— Κρασί βρὲ, εἶπε ἄγρια στὸ παιδί.

Πάλι γύρισε στὸ πρῶτο, στὴν εὐθυμίᾳ του.

— Εἴπαμε νὰ γλεντήσουμε; Θὰ γλεντήσουμε! Ἐξω ἡ σκουτοῦρες! Ἐλα, ἂν ἔχῃς, νὰ τῆς πνίζουμε μέσα στὸ ποτῆρι, ὅσω μεγάλες, καὶ ἂν εἶνε! Καὶ ὁ Ζίλας ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ.

Τὸ κρασάκι εἶνε ἡ μόνη ζωὴ μου—εἶνε ἡ μόνη!...

— Χρόνια, Χρόνια! εἶπε διακόπτωντας τὸ τραγούδι. Στὸ διάολο! Ἐκανε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ τραγούδι, ἀλλὰ τοῦ φάνηκε ἡ φωνὴ του ἡ βραχνὴ σὰ νὰ ἐκλαιε, νὰ πονοῦσε καὶ ἀγρίεψε.

— Στὸ διάολο οἱ πόνοι!...

Καὶ πάλι χτύπησε τὴ γροθιά του στὸ τραπέζι. Ὁ μεσόκοπος ἄρχισε νὰ φοβᾶται.

— Ἐλα πιέ! Θυμᾶσαι μιὰ φορὰ τί μεθύσι ῥίξαμε στὸ ὑπόγειο κεῖνο τὸ βαθύ!... Ἀχ Χρόνια!... Κατάρ!... Γιατί γεννήκανε τὰ χρόνια;.. Ἄστα!... Βίβα!

Ἴππε τὸ ποτῆρι του. Καὶ ἔμεινε ὅμως σιωπηλὸς ἔπειτα. Ἀκουσε ἐκεῖνο πάλι νὰ τοῦ λέγῃ στὴ σιωπῇ:

— Ἄν τὸν σκοτώσῃς τί θὰ γείνη κείνη; Τὸ παιδί σου, ἡ γυναῖκα σου θὰ ῥιχτοῦν στὸ δρόμο καὶ ἄλλον, ἄλλον θὰ πάρῃ κείνη!...

Καὶ ἀπήντησε τώρα στὰ λόγια αὐτά.

— Καὶ ἂν τὴν ῥίξῃ αὐτός;

— Δὲν θὰ τὴν ῥίξῃ τὸ ξέρεις! Τὴν ἀγαπᾷ καὶ μαζὺ ἀγαπᾷ καὶ τὸ παιδί! Ἐπειτα εἶνε καὶ περασμένης ἡλικίας αὐτὸς, ἐνῶ αὐτὴ εἶνε νέα!..

Ἀκουσε τὴ φωνὴ νὰ λέγῃ.

Καὶ ἦλθαν στὴ μνήμη του τὰ λόγια τοῦ φίλου του.

— Θὰ τὴν ἔπερνε ἂν εἶχε διαζύγιο!...

Καὶ εἶπε σιγά:

— Εἶχε δίκαιο! Θὰ εὐτυχοῦσε ἀλήθεια καὶ αὐτὴ καὶ τὸ παιδί μου!... Φοροῦσε θαλασσὶ καινούργιο φόρεμα!... Ἐγὼ εἶμαι τὸ ἐμπόδιο!..

Σήκωσε τὸ κεφάλι. Εἶδε τὸν σύντροφο νὰ τὸν κυτᾷ μὲ κάποιον φόβο.

— Ἐ πάμε; τοῦ εἶπε κείνος.

— Ναί, ναί. Ἀπήντησε χωρὶς νὰ τὸ σκεφθῇ.

Πλήρωσε καὶ βγήκαν ἔξω. Αὐτὸς ζητοῦσε νὰ μείνῃ μόνος καὶ ὁ σύντροφός του νὰ φύγῃ καὶ χωρίσαν. Προχώρησε μέσα στὸ σκοτάδι. Ἡ βροχὴ εἶχε πάψῃ καὶ ὁ οὐρανὸς καθάριζε. Ἐλαμπαν τὰστέρια κάπου, κάπου. Τὰ εἶδε καὶ

τοῦ θυμήσαν τὰ κρίνα καὶ μαυτὸ θυμήθηκε, ὅτι εἶχε δὴ στὸν ὕπνο του νὰ κοιμᾶται καὶ νὰ βρέχεται μὲ κρίνα, ποῦ ἔπεφταν ἀπ' τὸν οὐρανό!

Σὲ λίγο καθῶς προχωροῦσε, θυμήθηκε τὸν σύντροφό του καὶ σκέφθηκε πῶς καὶ ποῦ τὸν ἄφησε. Δὲν μπόρεσε νὰ θυμηθῇ. Βρέθηκε ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ θέατρο. Ἄκουσε μουσικὴ νὰ παίζει καὶ φωνὴ ψηλὴ πριμαντόνας ἔφθασε στὰ αὐτιά του.

Μόλις σκεπτόταν λίγο. Βρισκόταν σὰ βυθισμένος μέσα σὲ λύπη, σὲ ἀπελπισία, χωρὶς τὸν παραμικρὸ θυμό, ἀπ' ἐκεῖνον ποῦ ἔσχιζε τὸ σκοτάδι τῆς ἀπελπισίας σὰν ἀστραπὴ καὶ τοῦ τραγουδοῦσε, τὸν νανούριζε, ἄλλοτε, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐκδικήσεως!

— Ἡ ἐκδίκησι; ἄκουσε τὴ φωνὴ τὴν περγελαστικὴ νὰ τοῦ λέγη.

— Ὅχι ὄχι! ξέρω γὼ τί θὰ κάνω! Ἐνας λυγμὸς τοῦ ἦλθε.

— Γιατὶ κλαίω;

Δὲν ἤθελε νὰ κλαίῃ! Ὅχι! Ἡ ἐκδίκησι; Μὰ ἐκδίκησι θάταν καὶ αὐτὴ! Καὶ μέσα του θαμπὰ αὐτὸ εἶχε γεῖνῃ, γεινόνταν, εἶχε ἀποφασισθῇ. Ἡ

ἐκδίκησι ζητοῦσε κάτι, ζητοῦσε θῦμα καὶ αὐτὸς πιστὸς σαυτῇ, στὴν παρηγορίτρα τῶν μαύρων ἡμερῶν θὰ τῆς προσέφερε θῦμα δὲν θὰ τὴν ἄφινε ἔτσι, χωρὶς θυσία! Θὰ τῆς προσέφερε τὸν ἑαυτό του! Αὐτὸς θύτης καὶ θῦμα!

Καὶ βάδιζε μέσα σένα κῆπο Δημόσιο, σκοτεινόν, ποῦ σὲ κάθε κούνημα τοῦ ἀνέμου τὰ δένδρα τοῦ ἔρριχναν βροχὴ νεροῦ. Ὅταν ἔφθανε στὸ τέλος πάλι ξανάρχιζε τὸν ἴδιο δρόμο μὲ σκοτεινὸ νοῦ. Καὶ μέσα στὸ σκοτάδι κεῖνο τοῦ νοῦ του πιό μαῦρο στεκόταν σὰ φάντασμα ἡ ἀπόφασί του.

— Μὰ τί κάνω; ρώτησε ἑξαφνα. Μὴ φοβοῦμαι; Αὐτὸ μᾶς ἔλειπε!...

Καὶ ἔκανε νὰ γελάσῃ.

Ἐνα κλαδὶ ἔσυρε τὸ βλέμμα του, ἐνός χονδροῦ δένδρου, τεντωμένο σὰ νὰ τὸν προσκαλοῦσε.

Ἐβγαλε τὴ ζώνη του....

Σὲ λίγο ἓνα σῶμα κρεμώταν στὸ κλαδὶ τοῦ χονδροῦ δένδρου καὶ καθῶς ἔμεινε ἀκίνητο ὁ ἄνεμος ἔφερε ἀπὸ μακριὰ ἤχους μουσικῆς θεάτρου καὶ μετὰ πλῆθος χειροκροτημάτων.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

ΑΠΟ ΠΑΤΡΩΝ ΜΕΧΡΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ*

Περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν μεταβαίνω μετὰ τοῦ Γερμανοῦ καὶ τοῦ ὁδηγοῦ εἰς τὸ Μουσεῖον. Τὸ Μουσεῖον, ὡς εἶπον, κτισθὲν δαπάναις τοῦ μακαρίτου Συγγροῦ, ἔχει διαστάσεις οἷας περιποῦ καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Μόλις ἐπάτησα τὴν οὐδὸν τοῦ Μουσείου ἠσθάνθην μυχίαν τινὰ συγκίνησιν, ἐπειδὴ ἀνυπομόνως ἔσπευδον νὰ ἴδω ἐξελισσόμενον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου κόσμον ὅλον ἀρχαίας καὶ μυθικῆς ἱστορίας. Ἀλλ' ἰδίως ὁ πόθος μου νὰ ἀντιληφθῶ ἐξόχον καλλιτέχνη ἀριστοῦργημα θεῖον ἐπηύξανε τὴν συγκίνησίν μου.

Ἡ δροσερὰ αὔρα ἣτις ἐξήρχετο ἐκ τῆς ὑπερυψήλου καὶ εὐρείας στοᾶς τοῦ Μουσείου ἀντιθέτως πρὸς τὸν ἑξωτερικὸν καύσωνα ἠδύνατο νὰ ἐκληφθῇ ὑπὸ εὐλαβοῦς ἐπισκέπτου ὡς οὐράνιον

δροσίσμα δι' οὗ ὁ αἰθέριος τοῦ Ὀλύμπου κυρίαρχος, τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐδρόσειε καὶ ἀνεκούφιζε τοὺς ἀποτίνοντας πρὸς αὐτὸν τὸν φόρον τοῦ θαυμασμοῦ των. Εὐθὺς ὡς εἰσῆλθον εἰς τὴν εὐρείαν στοᾶν, ἣτις παριστᾷ τὸν κυρίως ναὸν, ἐξελίχθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου οἷονεὶ ζῶσα εἰκὼν δύο πραγματικῶν σκηνῶν τῆς μετὰ μυθολογικοῦ πέπλου κεκαλυμμένης ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ἡ μὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν κατοχὴν τῆς Πελοποννήσου καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς, ἡ δὲ ἄλλη εἶναι σκηνή, ἣν πολὺ ἠρέσκοντο οἱ ἀρχαῖοι γλύπτει τῆς Ἀττικῆς νὰ παριστῶσιν, εἴτε διότι περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα εἰς ἃ δύναται νὰ ἐπιχειρῇ πληθὺς δεξιοτήτων καλλιτεχνικῶν, εἴτε διὰ τὸν συμβολισμὸν τῆς παραστάσεως. Ὁ Πausanias ὁμῶς ἀναφέρει ὅτι ἡ σκηνὴ αὕτη παρεστάθη εἰς τὸ Δυτικὸν ἀέτωμα τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐπειδὴ ἐν

* Ἰδε σελίδα 841.